

STUDY IN ABROAD
AUSTRALIA | NEW ZEALAND
UK | USA | CANADA
IELTS | OET | PTE
Preparation Center
BEACON
EDUCATION & VISA SERVICES
Study Abroad & Test Preparation Center
S: Siddhanta Choudhary, Pokhara, Nepal
M: 977-977-812, 977-977-2-88888888, 980071471
info@beaconedu.com.np
BRANCH OFFICE: Canada Road, 11, Pokhara, Nepal, 332007473

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १ मा
कलर मिजिटिड कार्ड
साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ८८५६०६५७५

वर्ष २२ अङ्क २९४ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' २०७८ कार्तिक २९ गते सोमबार 15 Nov. 2021 पृष्ठ ४ मूल्य रु. २१-

मुस्ताङमा हिउ पहिरो, ११ जना घाइते

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २८ कार्तिक

हिमाल पारीको जिल्ला मुस्ताङमा सम्भवत अहिलेसम्मकै ठुलो हिउ पहिरो गएको छ । आइतबार करिब ११:३० बजे थासाङ गाउँपालिका २ मा पर्ने वोक्सीखोला एवं टुक्रे पिक क्षेत्रबाट परेको हिउ पहिरोको प्रभावले गर्दा ११ जना घाइते भएको प्रहरीले जनाएको छ ।

घाइते भएकाहरूको स्थानिय जिल्ला अस्पताल मुस्ताङमा उपचार भएको थासाङ गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष वालकुमारी शेरचनले बताइन् । उनका अनुसार हिउपहिरोको कारण जनआर्दश अम्मरसिंह माविका केही शिक्षक तथा विद्यार्थीहरू सामान्य घाइते भएका छन् भने उनीहरू धुलाम्मे तथा केही हिलाम्मे समेत भएका छन् ।

हिउँपहिरो गएको करिब केही समय पश्चात गण्डकी प्रदेशका अर्थ मन्त्री रामजी प्रसाद बराल जीवनले घटनाको बारेमा सोधपूछ समेत गरेका छन् । हिउँ पहिरो पुनः जानसक्ने भन्दै मन्त्री

बरालले स्थानियले सर्तक रहन आग्रह समेत गरे । घाइतेहरूलाई अस्पतालमा समेत पुगेर मन्त्री बरालले शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना समेत गरे ।

उक्त घटना पश्चात नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना घटना स्थल पुगेका थिए । टुक्रे हिमाल क्षेत्रबाट ठुलो मुस्लो सहित आएको हिउँको भागले उक्त क्षेत्रबाट करिब ५ किलोमिटर वरपर समेत धुलो उठेर धुलोको मुस्लो फुटा स्थानिय त्रसित भएको एक शिक्षक मनदेवि गौचनले बताइन् । ठुलो आवाज सहित आएको धुवाको मुस्ताङको कारण अतालिएर भागदौड गर्दा सामान्य

घाइते भएका छन् । हिउपहिरोको कारण अनु देसा, अनुसा क्षेत्री, संगम वरुवा, मिलन पुन, अमृता रोकाय मगर, सुजिना केसी, विरेन्द्र लामिछाने, अनुस्कार बिक, स्नेहा किसान, वरिसा बिक, सुसिला थापा सामान्य घाइते भएको प्रहरीले जनाएको छ । हिउ पहिरोको कारण कोबाङ क्षेत्रमा हिउको वाहवले गर्दा स्थानिय भागदौडमा गर्दा सामान्य घाइते भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मुस्ताङका प्रहरी प्रताप पौडेलले बताए । उक्त पहिरोमा याक र चौरी गाई पर्न सक्ने उनले जनाए ।

गण्डकी प्रदेशमा राष्ट्रबैंकको अध्ययन: दक्ष कामदार नहुँदा उद्योग पूर्ण क्षमतामा चलेन

रासस
काठमाडौं, २८ कार्तिक

दक्ष कामदारको अभाव, पर्याप्त विद्युत्को उपलब्धता तथा कच्चापदार्थको कमीका कारण गण्डकी प्रदेशका उद्योगधन्दा पूर्णरूपमा सञ्चालनमा आउन नसकेको पाइएको छ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको सो अध्ययनमा अधिकांश उद्योगको उत्पादन क्षमताको आधा पनि गर्न नसकिएको पाइएको छ । पूर्ण क्षमतामा उद्योग सञ्चालन नहुँदा स्वदेशी उत्पादनका लागि उचित बजारलगायत अन्य भौतिक पूर्वाधार समेत उपलब्ध हुन सकेको छैन ।

केन्द्रीय बैंकले औद्योगिक क्षेत्रका समस्या, चुनौती तथा सम्भावनासमेत औल्याएको छ । उद्योग क्षेत्रमा दक्ष श्रमशक्तिको अभावका कारण लक्ष्यअनुसार प्रगति हुन नसकेको देखिन्छ । अर्ध-दक्ष तथा दक्ष जनशक्ति वैदेशिक रोजगारीमा गएकाले स्वदेशी उद्योगले प्रायःदक्ष श्रमशक्तिको अभाव खेपिरहेको यस अध्ययनमा पाइएको छ ।

राष्ट्र बैंकका निर्देशक ईश्वरीप्रसाद भट्टराईका अनुसार उत्पादित वस्तुको लागत बढी पर्न गएको र गुणस्तरमा समेत कमजोर भएकाले अन्तर्राष्ट्रिय उत्पादनसँग प्रतिस्पर्धा गर्न कठिन भएको अध्ययनले देखाएको छ । स्वदेशी उद्योगको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता वृद्धि गर्नुपर्ने चुनौती छ । उद्योग स्थापना र नवीकरण गर्दा, तथा दस्तुर आदि बुझाउँदा प्रक्रियागत जटिलता छन् भने समय तथा लागत कम गर्न एकल बिन्दु

सेवाको कार्यान्वयन एवं सूचना प्रविधिको उपयोगलाई अधिकतम प्रवर्द्धन गर्नुपर्ने चुनौती पनि उठिकै छन् ।

केही वर्षयता जग्गाको उच्च मूल्यवृद्धिका कारण नयाँ स्थापना हुने क्रममा रहेका उद्योगहरूले उपयुक्त स्थानमा जग्गा पाउन सकेका छैनन् । उद्योग स्थापनाको लागतसमेत वृद्धि हुँदा औद्योगिक क्षेत्रमा वैदेशिक लगानी आकर्षित हुन सकेको छैन । पर्याप्त ऊर्जा आपूर्ति एवं भरपर्दो सडक यातायात नहुँदा सोचेजति प्रगति हुन सकेको छैन ।

केन्द्रीय बैंकले पुँजीको अभाव तथा अत्यावश्यक कच्चा पदार्थको अभाव सम्बोधन गर्नुपर्ने चुनौती रहेको पनि सो अध्ययनमा देखिन्छ। यसका अतिरिक्त अध्ययनले चुनौती समाधानका लागि केही सम्भावनासमेत देखाएको छ ।

प्रदेशको दिगो अर्थतन्त्र निर्माण र समृद्धिका लागि औद्योगिकीकरण अपरिहार्य भएकाले समुदायले दैनिकरूपमा खपत गर्ने र पर्यटन क्षेत्रमा खपत हुने मुख्य वस्तु उत्पादन गर्ने कृषि प्रशोधन उद्योग सञ्चालन गर्दा पर्यटन व्यवसाय र स्थानीय उत्पादकसँग सहकार्य गर्नुपर्नेमा जोड दिइएको छ । आधारभूत औद्योगिक उत्पादनमा आत्मनिर्भर बन्दै कृषि क्षेत्र तथा स्थानीय स्रोत, साधन तथा सीपमा आधारित औद्योगिक उत्पादनमा जोड दिई औद्योगिक उपजको निर्यात तथा आयात प्रतिस्थापन गर्नसक्ने सम्भावनालाई अध्ययनले उजागर गरेको छ ।

सहुलियतपूर्ण ऊर्जा आपूर्तिमार्फत् उद्योगको लागत कम गरी प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा अभिवृद्धि गर्न सकिन्छ । त्यसका लागि नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले विद्युत्

प्रसारणका सञ्जाल निर्माणलाई तीव्र पारेको पनि छ । वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग, ठेकेदारको लापरवाही तथा स्थानीय एवं प्राविधिक समस्याका कारण तोकिएका समयमा काम नभए पनि विद्युत् क्षेत्रको विकास र प्रवर्द्धनमा योजना केन्द्रित भएको देखिन्छ ।

गण्डकी प्रदेश अन्य प्रदेशको तुलनामा जलस्रोतमा धनी भएकाले विद्युत् उत्पादनको पनि पर्याप्त सम्भावना छ । प्रदेशको विद्युत् उत्पादन गर्ने सम्भावित क्षमता २० हजार ६५० मेगावाट रहेकामा आर्थिकरूपले १२ हजार ९३० मेगावाट जलविद्युत् उत्पादन गर्न सकिने अध्ययनले देखाएको छ । यसका लागि सरकारी तथा निजी लगानी विस्तार हुँदै गएको छ ।

कूल २२० केभी क्षमताको दाना कुश्मा प्रसारण लाइन र सक्स्टेशन निर्माण सम्पन्न भइसकेको छ । दोर्दी तथा मर्स्याङ्दी करिडोरमा दर्जनौं आयोजना निर्माणका क्रममा छन् । यसबाट पनि आगामी दिनमा यस प्रदेश आर्थिक विकास र समृद्धिमा अन्य प्रदेशभन्दा माथि उक्लिन सक्छ । स्वदेशी उत्पादनको

प्रयोगलाई प्राथमिकतामा राख्ने तथा सरकारी एवं गैर सरकारी निकायमा हुने आवश्यक सामग्रीको प्रयोगमा स्वदेशमै उत्पादित सामग्रीलाई बढावा दिनसके स्वदेशी उत्पादनको प्रयोग बढ्ने केन्द्रीय बैंकले ठहर गरेको छ । चालू आवको बजेटमार्फत यस प्रदेशअन्तर्गत रहेको गोर्खाकाली टायर कारखानालाई निजी क्षेत्रसँगको साझेदारीमा सञ्चालन गर्न प्रस्ताव आह्वान गर्ने नीति लिइएको छ ।

उद्योगको जग्गा र भौतिक

संरचनालाई सरकारकातरफबाट हुने लगानीमा गणना गरी निजी क्षेत्रलाई थप लगानीसहित सञ्चालन गर्न प्रोत्साहित गर्न लागिएको छ । प्रदेशमा मुख्य गरी कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनमा आधारित उद्योग एवं श्रममा आधारित उद्योग, स्याउ, सुन्तला र कफी भण्डारण, प्रशोधन तथा निकासी गर्ने उद्योग, परम्परागत हस्तकला/मूर्तिकला तथा क्युरियोका सामान उत्पादन गर्ने उद्योग, वनजन्य कच्चा पदार्थ प्रयोग गरी प्रशोधनमा आधारित उद्योगको प्रशस्त सम्भावना रहेको छ । यस्तै ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवालगायतका खनिज तथा उत्खननसम्बन्धी उद्योग, फलाम खानी उत्खनन तथा प्रशोधन उद्योगको प्रशस्त सम्भावना रहेको सो प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजनामा समावेश गरिएको पनि यस प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका अनुसार प्रदेशभित्र विभिन्न जिल्लामा युरेनियम, दुर्माँलिन, चुनढुङ्गा, फलाम, टाल्क, रातोमाटो लगायतका खनिजजन्य वस्तुको सम्भावना रहेको उल्लेख गरिएको छ ।

केन्द्रीय बैंकको अध्ययनअनुसार कास्कीमा सबैभन्दा बढी औद्योगिक कर्जा परिचालन भएको देखिन्छ । सो जिल्लामा ५९.०१ प्रतिशत बराबरको कर्जा लगानी हुँदा मनाङमा ०.०३ प्रतिशत मात्रै भएको छ । तनहुँमा ११.३४, नवलपरासी पूर्वमा ८.१९, लम्जुङमा ३.२८, गोर्खामा ३.३८, मुस्ताङमा ०.१८, म्याग्दीमा १.९२, स्याङ्गामा ६.०८, पर्वतमा २.०६ र बाग्लुङमा ४.५३ प्रतिशत औद्योगिक कर्जाको परिचालन भएको छ ।

कांग्रेस महाधिवेशन गर्न सभापति देउवाको संयोजकत्वमा मूल समिति

रासस
काठमाडौं, २८ कार्तिक

प्रमुख सत्तारूढ दल नेपाली कांग्रेसले आसन्न १४औं महाधिवेशन आयोजना गर्न पार्टी सभापति एवं प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाको संयोजकत्वमा मूल आयोजक समिति गठन गरेको छ ।

कांग्रेस केन्द्रीय समितिको आइतबार बसेको बैठकले महाधिवेशनको तयारीका लागि मूल आयोजक समिति गठन गरेको र समितिमा पार्टीका पदाधिकारी, केन्द्रीय सदस्य, आमन्त्रित केन्द्रीय सदस्य, सङ्घीय संसद्का सदस्यहरू, पार्टीका सातै प्रदेशका संसदीय

दलका नेताहरू सदस्य रहनुहुने पार्टी प्रवक्ता विश्वप्रकाश शर्माले जानकारी दिनुभयो ।

कांग्रेसले अन्य विभिन्न विषयगत समिति र उपसमितिसमेत गठन गरेको छ । केन्द्रीय सदस्य एवं सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

छिट्टै कर्मचारी व्यवस्थापन गछौं: अर्थ मन्त्री बराल

पोखरापत्र संवाददाता
मुस्ताङ, २८ कार्तिक

गण्डकी प्रदेशका अर्थ मन्त्री रामजी प्रसाद बराल जीवनले छिट्टै कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने बताउनु भएको छ ।

अर्थ मन्त्रालयले आइतबार मुस्ताङमा आयोजना गरेको बजेट कार्यान्वयन र आर्थिक अनुशासन सम्बन्धि अन्तरक्रिया एवं छलफल कार्यक्रममा बोल्दै मन्त्री बरालले प्रादेशिक कार्यालयमा कर्मचारी अभावले गर्दा धेरै योजना प्रभावित हुन लागेकोले अब छिट्टै कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने बताउनु भएको हो ।

सघ सरकारले प्रदेशमा आवश्यक पर्ने कर्मचारी व्यवस्थापन गर्न नसक्दा र प्रदेशले लोक सेवा आयोग ढिलो ल्याउदा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्न कठिन भएको बताउनु भएको छ । विसम परिस्थितीमा बनेको बजेट कार्यान्वयनको विकल्प नभएको उहाँको भनाई थियो । सृजना भएको दाहिहिले गर्दा श्रोत नयाँ श्रोत विना नयाँ योजनालाई बजेट व्यवस्थापन गर्न कठिन

हुने मन्त्री बरालको भनाई थियो । उक्त चुनौतीलाई सामना गर्न समन्वय र सहकार्य गर्नु पर्ने उहाँको भनाई थियो । प्राप्त बजेट बढी भन्दा बढी कार्यान्वयन गर्न कर्मचारीहरूलाई निर्देशन दिँदै मन्त्री बरालले अधिल्लो बर्षको तुलनामा यस बर्ष करिब ५ अर्ब कम बजेट विनियोजन भएकोले प्राप्त बजेटलाई प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयन गर्न आग्रह गर्नु भएको छ ।

जिल्ला समन्वय समिति मुस्ताङका उपप्रमुख राजेन्द्र शेरचनले कर्मचारी अभावले गर्दा विकास निर्माण एवं जनताका धेरै काम प्रभावित भएको बताउनु भयो । अर्थ मन्त्रालयका सचिव बैकुण्ठ प्रसाद अर्यालले बजेट कार्यान्वयनको अबस्था बुझि

कठिनायी भएको अबस्थामा सहजीकरण गर्ने उद्देश्यले बागलुङ, पछि मुस्ताङ जिल्लामा छलफल गरिएको बताउनु भयो ।

आगामी दीनमा बजेट कार्यान्वयनमा कसरी सहजीकरण गर्न सकिन्छ त्यसको समस्या पहिचान सहित समाधान गर्न समेत कार्यक्रमले सहयोग पुग्ने उहाँले बताउनु भयो । कोष लेखा तथा नियन्त्रण कार्यालय मुस्ताङका डालेश्वर अर्यालले प्राकृतिक श्रोत साधनबाट राजश्व संकलन हुन नसकेको गुनासो गर्नु भयो । स्वास्थ्य कार्यालय मुस्ताङका टिकाराम भण्डारीले मुस्ताङमा हाल दुई जना होम आइसुलेसनका कोरोना शंक्रामित भएको बताउनु भयो । मुस्ताङ कोरोनाबाट हालसम्म १५

जनाको मृत्यु भएको उहाँले जनाउनु भयो ।

पूर्वाधार विकास कार्यालय मुस्ताङका प्रमुख विवेक सिग्देलले ६ वटा बहुबर्षीय योजनाहरू भएको बताउँदै यसै बर्ष उक्त योजना सहित अन्य दाहिहिले यसै बर्ष सकिँदा कार्यालयलाई करिब १४ करोड रूपैया आवश्यक पर्ने भएको दाबी गर्नु भयो । सामाजिक विकास कार्यालय मुस्ताङका प्रमुख रामचन्द्र ढुंगानाले हालसम्म आफु मात्र एक कर्मचारी भएकोले काम गर्न कठिन भएको गुनासो गर्नु भयो । हालै गठन भएको कार्यालयमा एक जना मात्र कर्मचारी हुदा आफुले चाहेर पनि काम गर्न कठिन भएको उहाँको भनाई छ ।

मुस्ताङका प्रमुख जिल्ला अधिकारी नेत्र प्रसाद शर्माको अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको कार्यक्रममा अर्थ मन्त्रालयका शाखा अधिकृत द्रव्य केशव सुवेदी, डिल्ली सुवेदी लगायतका प्रदेशका विभिन्न कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरूले बोलेका थिए ।

सुपश मूल्यामा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्पलेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्मन्नुहोस् ।

हिमालय अफसेट प्रेस
नयाँबजार, पोखरा
फोन नं. -५२०६५१

सराङकोटमा पर्यटन साहित्य उत्सव

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २८ कार्तिक

अन्तर्राष्ट्रिय साहित्य समाज केन्द्रीय समिति वासिङटन डिसीको आयोजनामा पोखरामा एक दिने पर्यटन साहित्य उत्सव सम्पन्न भएको छ।

पर्यटकीय स्थल सराङकोटमा आयोजित उत्सवका बीच कृति लोकार्पण, चर्चा परिचर्चा, रचनावाचनलगायतका गतिविधि सञ्चालन गरिएको थियो।

साहित्य र पर्यटन एक अर्काका पर्याय भएकाले अनेसासले यस्ता उत्सव विभिन्न समय र स्थानमा सञ्चालन गर्दै आएकाका यस पटक पोखराको सराङकोटमा आयोजना गरिएको ट्रस्टिज सदस्य ऋषि बरालले प्रकाश पारे। उत्सवको पहिलो सत्रमा अनेसासका बोर्ड अफ ट्रस्टीज सदस्य साहित्यकार तीर्थराज अधिकारीका 'जूना टुक्राहरू' अङ्ग्रेजी-नेपाली मुक्तकसङ्ग्रह र अधिकारीकै साधनाको स्वर्ण वर्ष पुगेका सन्दर्भमा प्रकाश भएको 'साधनाको स्वर्ण वर्ष: मुक्तकमणि तीर्थराज अधिकारी' दुई कृति लोकार्पण गरिए।

प्रमुख अतिथि संस्कृतिकर्मी तीर्थ श्रेष्ठले दुवै कृतिको लोकार्पण गर्दै सत्रमा असल भावनाको विकास हुने हो भने प्राणित खोजको विषय नहुने धारणा राखे। सत्रको सम्मान जिउँदैमा हुनुपर्छ भन्ने धारणामा जोड दिँदै अतिथि

श्रेष्ठले तीर्थराज अधिकारीको साधनाको वास्तविक सम्मान भएको बताए। अनेसासको पर्यटन साहित्य उत्सवका सन्दर्भमा बोल्दै श्रेष्ठले सरकारले बुझ्न नसकेको वाङ्मयिक सामर्थ्यलाई यस्तै संघसंस्थाका सत्प्रयासले मलजल गरेर जीवन्तता प्रदान गरेकोमा खुसी व्यक्त गरे।

अनेसासका केन्द्रीय सल्लाहकार सुमल गुरुङले अनेसासका विविध सम्मान, पुस्तकार, सभा, सम्मेलन, उत्सव र महोत्सवका बारेमा प्रकाश पार्दै अनेसास भाषा, कला र साहित्यको उत्थानका लागि क्रियाशील मात्र नरहेर पर्यटन र साहित्यलाई सिक्काका दुई पाटा बनाएर अगाडि बढ्दै आएको संस्थाका रूपमा चिनाए।

लोकार्पित कृति 'साधनाको स्वर्ण वर्ष: मुक्तकमणि तीर्थराज अधिकारी' माथि समीक्षा गर्दै डा. जगन्नाथ रेग्मीले अधिकारीको जीवनयात्रालाई बुझ्न सन्दर्भ सहायक सामग्री हुने धारणा राखे। अधिकारीले लेखन सुरुआत

गरेको ५० वर्ष सन्दर्भमा प्रकाशन गरिएको केन्द्रीय समितिको प्रकाशन, असफल गौतम र कल्याण पन्तको सम्पादन रहेको ग्रन्थ सबै हिसाबले उत्कृष्ट रहेको उल्लेख गरे।

जूना टुक्राहरू माथि समीक्षा गर्दै डा. भूमिराज बस्ताकोटीले अङ्ग्रेजी-नेपालीमा लेखिएको कृति व्यङ्ग्यचेत र आलङ्कारिक शैलीले उत्कृष्ट रहेको बताए। भोजराज न्यौपानेको अनुवाद रहेको द्विभाषी कृतिको अनुवादका सन्दर्भमा बोल्दै डा. बस्ताकोटीले अनुवाद साहित्य वर्तमानको आवश्यकता रहे तापनि शब्दानुवादले मात्रै त्यसको मर्म आत्मसात गर्न नसकेको विचार व्यक्त गरे। उत्सवको दोस्रो सत्रमा गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठानका परिषद् सदस्य कृष्णप्रसाद पौडेल, ठाडो भाका लोककला प्रतिष्ठानका संरक्षक बुद्धिमान गुरुङ 'धम्पु', गीताञ्जली साहित्य परिवारका अध्यक्ष रामनाथ अधिकारी संगी, पोखरेली युवा संस्कृतिक परिवारका पूर्व अध्यक्ष दीपक समीप, गजल

सन्ध्या पोखराका पूर्व अध्यक्ष रुपिन्द्र प्रभावी, मुक्तक मञ्च पोखराका अध्यक्ष रामजीप्रसाद आचार्य, हेमजा साहित्य प्रतिष्ठानका उपाध्यक्ष बलराम पौडेल, जरोटुपो संरक्षण साहित्य समाज नेपालका महासचिव मदन भण्डारी, डागर स्मृति प्रतिष्ठानकी संरक्षक रमा पराशर, अनेसास गण्डकी कोषाध्यक्ष गीता तिवारी, पाठ्यक्रममा मुक्तक अभियानका सचिव नवीन भण्डारी, पृथ्वीनारायण क्याम्पसका उपप्राध्यापक सुरज पौडेल, साहित्यकार सावित्री गिरी, सुवास पौडेललगायतले आफ्ना धारणा र रचना प्रस्तुत गरेका थिए। उत्सवको तेस्रो सत्रमा सहभागी स्रष्टालाई सम्मान, कृतिकार, सम्पादक, व्यवस्थापकको मन्तव्य, चम्पा रानाभाट, सीता दुरा, बुद्धिमान दुरा थम्पुको सांस्कृतिक प्रस्तुति रहेको थियो। उक्त सत्रमा कृतिकार तीर्थराज अधिकारीको मन्तव्य वाचन गरेर सुनाइएको थियो। यस्तै साधनाको स्वर्ण वर्ष: मुक्तकमणि तीर्थराज अधिकारीका सम्पादक कल्याण पन्त, कार्यक्रम संयोजक असफल गौतमले बोलेका थिए।

अनेसास गण्डकी अध्यक्ष दुर्गा शाह बाबाको अध्यक्षतामा सम्पन्न उक्त कार्यक्रममा उपाध्यक्ष दुर्गा न्यौपानेको स्वागत रहेको कार्यक्रम अनेसास गण्डकी समितिको फेसबुक पेजबाट लाइभ प्रसारणसमेत गरिएको थियो।

भगवती विद्यालयलाई साउण्ड सिस्टम र बुककेस सहयोग

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २८ कार्तिक

पोखरा महानगरपालिका वडा नं. २२ पुम्दीभुम्दी, कालाबाड धरेडी स्थित भगवती आधारभूत विद्यालयलाई लेकसाईड निवासी एक युवाले जन्मदिनको अवसरमा साउण्ड सिस्टम सहयोग गरेका छन्।

कालाबाड धरेडी जन्म भई हाल बैदाम निवासी समाजसेवी चन्द्रकाजी गुरुङको छोरा बुद्ध गुरुङले शुक्रबार आफ्नो २५ औं वर्ष प्रवेश गरेको अवसरमा विद्यालयलाई साउण्ड सिस्टम सेट हस्तान्तरण गरेका हुन्। साथै उनले विद्यालयको लाइब्रेरीको आवश्यकता देखि एक थान बुककेस पनि प्रदान गर्ने घोषणा गरेका छन्। उनि नेपालज युथ फोरम (एनवाईएफ) लेकसाईडका संस्थापक अध्यक्ष समेत हुन्।

साथै सोही कार्यक्रममा युथ फोरमका सचिव आदित्य

देवकोटा, स्वेता रानाभाट तथा सदस्यहरूले जन्मदिनमा उनलाई प्रदान गर्ने उपहारको रकमले विद्यालयलाई विभिन्न शैक्षिक तथा खेलकुद सामग्रीहरू प्रदान गरेका थिए।

सो अवसरमा विद्यालयका प्रधानाध्यापक डिल कुमारी गुरुङ, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष प्रकाशचन्द्र गुरुङले युवा अवस्थामा समाजसेवामा लामो सोच लिएकोमा उनलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दै यस्ता कार्यहरूले अन्य युवाहरूलाई पनि समाजसेवामा

लामो उत्प्रेरणा मिल्ने बताए।

उक्त विद्यालयलाई जन्मदिनको अवसरमा यस अगाडि भुपु विद्यार्थी कमल प्रसाद गुरुङका छोरा सुगित गुरुङले विद्यार्थीहरूलाई स्टेसनरी सामग्री प्रदान गरेका थिए।

कार्यक्रममा विद्यालयका निवर्तमान अध्यक्ष यामबहादुर गुरुङ, अभिभावक संघका पुर्व अध्यक्ष तथा वर्तमान सल्लाहकार खेमराज वराललगाएतले जन्मदिनको शुभकामना व्यक्त गर्दै धन्यवाद दिएका थिए।

अन्नपूर्ण मिजार समाज, पोखरा-१३ मा सिपमूलक तालिम प्रारम्भ

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २८ कार्तिक

पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १३ स्थित अन्नपूर्ण मिजार समाजले पोखरा महानगरपालिका कार्यालयको आर्थिक सहयोगमा तीन दिने अभिमूर्खकरण तथा सिप विकास तालिम हालै सुरु भयो।

अभिमूर्खकरण तथा सिप विकास तालिमको उद्घाटन गर्दै अधिवक्ता विनिता नेपालीले समाजको उन्नयनका लागि यस्ता किसिमको कार्यक्रमको अपिर्हार्यतालाई औल्याउँदै लैङ्गीक विभेद र महिला अधिकारका सन्दर्भमा प्रशिक्षण दिइने। कार्यक्रममा अरण्यज्योति पुस्तकालयका अध्यक्ष राजेन्द्र भण्डारीले सकारात्मक सोचको

परिवेश र सफलताका लागि मानवीय आचरण र आदतमा परिवर्तन गर्नुपर्नेमा जोड दिए। कार्यक्रममा संचारीका समाजका महासचिव कविता श्रेष्ठले महिला हिंसा र महिला अधिकारको सम्बन्धमा प्रशिक्षण दिएकी थिइन्। कार्यक्रममा विश्वकर्मा समाजका सचिव रनवहादुर सुनार, परियार समाज, आर्वाका अध्यक्ष राजु परियार, अरण्यज्योति पुस्तकालयका अध्यक्ष राजेन्द्र भण्डारीले सकारात्मक सोचको

नेपाली लगायतले बोलेका थिए। विनिता नेपाली, कविता श्रेष्ठ तथा राजेन्द्र भण्डारीलाई समाजको तर्फबाट सम्मान समेत गरिएको कार्यक्रम अन्नपूर्ण मिजार समाज, पोखरा-१३ का अध्यक्ष चेतबहादुर नेपालीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा सचिव राधा नेपालीले संचालन गरेकी थिइन्। तालिममा ३० भन्दा बढी समाजका ३० भन्दा बढी महिलाहरूको सहभागिता रहेको अध्यक्ष नेपालीले पोखरालाई बताए।

कांग्रेस...

कार्कीको संयोजकत्वमा अर्थ सङ्कलन समिति, सहमहामन्त्री डा प्रकाशशरण महतको संयोजकत्वमा विदेशी पाहुना सत्कार, प्रवक्ता शर्माको संयोजकत्वमा प्रचारप्रसार, केन्द्रीय सदस्यहरू सुरेन्द्रराज पाण्डेको संयोजकत्वमा भोजन तथा आवास समिति, मोहनबहादुर बस्नेतको संयोजकत्वमा स्वास्थ्य समिति, सीता गुरुङको

संयोजकत्वमा सांस्कृतिक, पार्टीका काठमाडौं जिल्ला सभापतिको संयोजकत्वमा ललितपुर र भक्तपुरका सभापति रहने गरी मञ्च व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको उहाँले बताउनुभयो। यसैगरी प्रदेशमा अधिवेशन सम्पन्न गर्नका लागि समन्वय गर्न प्रदेश नं. १ मा कृष्णप्रसाद सिटौला, प्रदेश नं. २ मा रमेश रिजाल, वाग्मती प्रदेशमा प्रकाशमान सिंह, गण्डकीमा गोपालमान श्रेष्ठ, लुम्बिनी

प्रदेशमा बालकृष्ण खाँण, कर्णाली प्रदेशमा जीवनबहादुर शाही र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा दिलेन्द्रप्रसाद बडुलाई जिम्मेवारी तोकिएको छ। उक्त समितिहरूमा प्रदेशसभा संसदीय दलका नेता, प्रदेशसभा सदस्य, स्थानीय तहका प्रमुख तथा उपप्रमुखहरूलगायत रहनुहुने छ। कांग्रेसको प्रदेश अधिवेशन आगामी मङ्सिर १६ र १७ गते तथा केन्द्रीय महाधिवेशन आगामी मङ्सिर २४ देखि २६ गतेसम्म गर्ने तय भएको छ।

आयोजनास्थल पुगेर ठेकेदारलाई ताकेता गर्दै मन्त्री बराल

पोखरापत्र संवाददाता

गलकोट, २८ कार्तिक

निर्माण व्यवसायी सुनिलसिंह खत्रीको मोबाइलमा अज्ञात व्यक्तिको मोवाइलबाट फोन फोन आयो। सुनिल खत्रीले हेलेो भन्न नपाउँदै 'सुनिल जी काटेखोलास्थित बिहुँदेखि तड ग्रामहुँदै धम्जा जाने लामाबगर मोटरेवल पुल कहिले बन्छ?' भन्ने प्रश्न गरियो।

खत्रीको जवाफ आयो-को बोल्नुभयो हजुर? "म रामजीप्रसाद बराल बोलेको हो तपाईंले ठडाउनुभएको पुलको पिल्लरमाथि उभिएर तपाईंलाई फोन गरेको छु, भन्नुहोस् ठ्याक्कै कहिले काममा आउनुहुन्छ, मलाई परिणाम चाहिन्छ, काममा ठिला पुग्स्ती भयो।"

एमएसनिलगिरीनेशनल जेभी निर्माण कम्पनीका आधिकारिक प्रतिनिधि खत्रीले मङ्सिरबाट

काममा आउछु हजुर भनेर फोन राख्नुभयो। निर्माण व्यवसायी खत्रीलाई गत जेठदेखि ठप्प रहेको काटेखोलाको लामाबगरबाट फोन गर्ने व्यक्ति हुनुहुन्थ्यो गण्डकी प्रदेश सरकारका अर्थ मन्त्री बराल। उक्त पुल २०७६ फागुन ६ गते गण्डकी प्रदेश सरकारका तत्कालीन मुख्यमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङले शिलान्यास गर्नुभएको थियो। अठार महिनामा सक्नुपर्ने पुलको जम्मा ५० प्रतिशमात्रै काम सम्पन्न भएको गुनासोपछि मन्त्री बराल आयोजनास्थलमै पुगेर ठेकेदारलाई ताकेता गर्नुभएको हो। "आफै फिल्टरमा पुगेर ताकेता गर्दा सकारात्मक प्रभाव पर्ला, कार्यालय प्रमुखलाई त ठेकेदारले ल ल मात्रै भन्छन्" उहाँले भन्नुभयो, "ठेकेदारले काम नगर्ने परिपाटीलाई अन्त्य गर्न आवश्यक छ, म गण्डकी प्रदेशभरका जिल्ला

जिल्लामा स्थलगत निरीक्षणपछि निर्माणलाई गति दिने गरी अगाडि बढ्छु।"

आठ मिटर चौडाइ र ३० मिटर लम्बाइ रहेको उक्त मोटरेवल पुलको २०७७ साल माघ २५ गतेभित्र निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी २०७६ साल साउन २५ गते उक्त कम्पनीले निर्माणको जिम्मा लिएको थियो। सिङ्गल गल स्पान मोडेलमा निर्माण हुन लागेको पुल ३ तीन करोड ३१ लाख ६३ हजार ६७९ मा निर्माण गरी सञ्चालन भएको थियो। शिलान्यासका समयमा सम्भ्रौता मितिभन्दा अगावै पुल:निर्माण गरी सक्ने प्रतिबद्धता जनाएको उक्त कम्पनीले विभिन्न बाहना देखाउँदै निर्माणमा ढिलाइ गर्दै आएको छ। मन्त्री बरालले बागलुङ बसाइँका क्रममा दुई मोटरेवल पुल र दुई सडकको स्थलगत अनुगमनका

लागि बागलुङस्थित पूर्वाधार कार्यालयको प्राविधिकसहित आयोजनास्थलमै पुग्नुभएको थियो। उक्त कार्यालयका प्रमुख गणेश सुवेदीले लामाबगर पुल निर्माणका लागि २०७८ चैतसम्म ठेक्का म्याद थपेर निर्माण व्यवसायीलाई काममा फर्कन आग्रह गरिएको बताउनुभयो। उहाँका अनुसार पुलका दुई पिल्लर ठडाएको र अब पुल ढलानका लागि आवश्यक कच्चा सामग्रीसमेत जोहो भइसकेको छ।

मन्त्री बरालले उक्त पुलसहित बागलुङको गलकोट नगरपालिकास्थित नरेठाँटी खोलामा निर्माणधीन मोटरेवल पुल, हरिचौर ताराखोलाहुँदै म्याग्दीको निर्वाचन क्षेत्र नं. १ स्थित सडक र रिजालचोकदेखि ताराखोला जोड्ने शहीद मार्ग निरीक्षण गर्नुभएको थियो।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मेरो गणना-मेरो सहभागिता

जनगणनामा गणकलाई टिपाईएका विवरण गोप्य हुन्छन् त ? **दुक्क हुनुहोस।**

- जनगणनामा तपाइहरूले दिएका व्यक्तिगत विवरण गोप्य रहन्छन्।
  - सरकारले उठाउने कर वा कानुनी कुरामा प्रयोग हुँदैन।
  - यदि कसैले गोपनियता भंग गरेको पाइएमा तथ्याङ्क ऐन, २०१५ बमोजिम कारबाही हुन्छ।
  - त्यसैले गणकलाई सही विवरण टिपाऔं।
- नागरिक कर्तव्य र दायित्व पुरा गरौं।**
गणना गर्ने अवधि: कार्तिक २५ गतेदेखि मंसिर ८ गतेसम्म

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

के तपाईंमा यौनसम्बन्धी समस्या छ

- ♣ **पुरुषमा देखिने:**
शिथिलता, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ्ग चिलाउने, सरुवा यौन रोग, स्वप्नबोध, लिङ्गको आकार सानो हुने आदि।
- ♣ **महिलाहरूमा देखिने:**
स्तन सानो गिलो हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुल्ने, ढाढ दुल्ने, महिनावारीमा गडबडी, यौन सन्तुष्टीमा कमी हुने आदि।
- ♣ **सुन्दरता:** अनुहारका सबै किसिमका दग, ढण्डीफोर कालोपोतो, अनावश्यक कोठी वा फोकाहरू, दुबो, सेता दुबो, साथै अन्य चर्मरोगहरू।
- ♣ **मलद्वार सम्बन्धी रोग:** शारसुत्रद्वार पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारमा मासु पलाएको, दिसा बस्त्रा गाढो हुने, मलद्वार दुल्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।

महिला वा पुरुषमा हुने (ब्याक्टेरिया) निःसन्तानपनको सफल उपचार
जाँचो समय: प्रत्येक दिन बिहान ९:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म
 सम्पर्क स्थान :
माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक प्रा.लि.
 नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
 फोन ०६१-५८९९९४, ९८४४३९९०६, ९८४६०४९९३९
 नोट: नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यशस्वीरूप सम्पर्क गर्नुहोला।

कपालको उपचार

कपाल भर्न तुरुन्त रोक्ने तथा उमार्ने

- के तपाईं कपाल भरेर चिन्तित हुनुहुन्छ ?**
- कपाल कोर्दा, नुहाउदाँ समेत सय भन्दा बढी नियमित भरिहेको छ,
  - चिसो समयमा कपालका समस्याहरू बढ्न सक्छन्
  - कपालको बीच बीचमा टाटुपरेर भरिहेको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल भर्ने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन्।
  - कपाल भरिहेको कारणले भुसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगावै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग भर्ने, दाढी भर्ने, अनावश्यक रौं पलाउने भएको छ। यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला।

सम्पर्क: पञ्चम आयुर्वेद क्लिनिक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६१-४३२२४२, ८८४६०६८८०६

सम्पादकीय

कांग्रेस पनि एमालेकै बाटोमा

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (एमाले) को असोज १५-१७ गते विधान महाधिवेशन सम्पन्न गरेर विधि र नीति तय गरेको थियो। पार्टीमा विधि र नीतिका बारेमा देशभरिका ६ हजार भन्दाबढी नेता, कार्यकर्ताले व्यापक छलफल गरेर पार्टीलाई चलायमान गराउन सफल भए। पार्टीलाई फरक तरिकाले चलाउने एमालेको शैलीको अन्य पार्टीले पनि अनुशरण गर्न थालेका छन्। पार्टीलाई लोकतान्त्रीकरण गर्ने र बहुपदमा लैजाने काम एमालेले गरेको सबैले स्वीकारेका छन्। नेकपा एमालेले विधान महाधिवेशन गरेर पार्टीको नीति र कार्यक्रममा स्पष्ट पारेको छ। पहिला विधि बनाएर पछि नेतृत्व चयन गर्न थालेको छ। पार्टीका जगको रूपमा रहेका वडा/शाखा र पालिका अधिवेशन गरेर पार्टी सदस्यलाई सकृय बनाएको छ। वडा, पालिका अधिवेशन एकै दिन अधिवेशन गरेर नेतृत्व चयन गरेको छ। महाधिवेशन प्रतिनिधि पनि देशभर एकैदिन गरेर गरे संभव छ भन्ने सन्देश दिएको छ। मंसिर १०-१२ चितवनमा हुने दशौं महाधिवेशनले नेतृत्व चयन गर्नेछ। टुटफुटका बाबजुद एमालेले पहिलेकै अवस्थामा पार्टीलाई पुन्याउने प्रयास गरेको छ।

एमालेले विधान अधिवेशन र नेतृत्व चयन गर्नेछ अधिवेशन छुट्टाछुट्टै गरेको हुँदा काङ्ग्रेसले पनि त्यही सिको गर्ने भएको छ। मङ्सिर २४ देखि २६ गतेसम्म हुने नेपाली काङ्ग्रेसको १४ औं महाधिवेशनले नेतृत्व चयन मात्र गर्ने भएको छ। काङ्ग्रेसले पार्टीको नीति तथा कार्यक्रम तय गर्न छुट्टै विधान महाधिवेशन गर्ने निर्णय गरेको छ। आइतबार बसेको काङ्ग्रेसको पदाधिकारी तथा पूर्वपदाधिकारी बैठकले नेतृत्व चयन र नीति निर्माणका लागि छुट्टाछुट्टै अधिवेशन गर्ने निर्णय गरेको हो। पहिला नीति र विधि तय गरेपछि त्यसलाई हान्ने नेतृत्व चयन सहज हुन्छ। जसको नीति उसकै नेतृत्व भन्ने मान्यतालाई काङ्ग्रेसले स्वीकार्न सकेको छैन।

काङ्ग्रेसमा महाधिवेशन नेतृत्व चयनमा मात्रै केन्द्रित भएको र विचारमा छलफल ओभरलेमा परेको आरोप लामे गरेको छ। मंसिर २४ देखि २६ गतेसम्म हुने महाधिवेशनले नेतृत्व चयन गर्ने र नयाँ कार्यसमितिले विधान अधिवेशन बोलाउने प्रस्ताव केन्द्रीय समिति बैठकमा पेश भएको छ। 'महाधिवेशनले नेतृत्व मात्रै चयन गर्नु, नीति तथा कार्यक्रममाथि बहस नै नहुँदा काङ्ग्रेस "जता काफल पाक्यो उतै चरी नाच्यो" जस्तो अवस्थामा पुगेको छ। नेतृत्व चयन पछिको विधान अधिवेशन लगन पछिको पोते जस्तै हो। जे भए पनि काङ्ग्रेसले विधान अधिवेशन छुट्टै हुनुपर्ने रहेछ भन्नेमा ठान्नलाई सकारात्मक मान्नुपर्छ। विधान अधिवेशनले पार्टीको भावी नीति र कार्यक्रम तय गर्नेछ। आउँदो पुस्तालाई कम्युनिस्टको लोकतान्त्रिक र असल परम्परा अनुसरण गर्नुपर्छ भन्ने सिकाउने छ।

तपाईंको आज

मेष	: सत्कार मिलेछ	तुला	: भ्रमेला बढ्ने
वृष	: सम्मान मिलेछ	वृश्चिक	: मन चञ्चल
मिथुन	: आर्थिक समस्या	धनु	: व्यापारमा लाभ
कर्कट	: सहयोग मिलेछ	मकर	: अप्रत्यक्षित लाभ
सिंह	: मानसिक तनाव	कुम्भ	: शत्रुको भय
कन्या	: शारीरिक भ्रमेला	मीन	: कार्यमा सफलता

हरिसिद्धि भविष्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमण्डीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६
चिना, टिप, हस्तरखा, आखत, माटो हेर्नका लागि सम्झनुहोस्।

व्यासमा हरिबोधिनी एकादशीमा सार्वजनिक बिदा

पोखरापत्र संवाददाता
तनहुँ, २८ कार्तिक

व्यासनगरपालिकाले यही कार्तिक २९ गते हरिबोधिनी एकादशीका दिन सार्वजनिक बिदा दिएको छ।

नगरपालिकाको कार्तिक २३ गते बसेको कार्यपालिकाको बैठकले उक्त दिन बिदा दिने निर्णय गरेको हो। व्यासनगरपालिकाअन्तर्गत सम्पूर्ण

कार्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था अत्यावश्यक सेवाबाहेक बिदा दिइएको व्यासनगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत डिल्लीराम सिग्देलले जानकारी दिनुभयो। त्यसैगरी व्यासनगरपालिका भित्रका सामुदायिक तथा निजी शैक्षिक संस्था एवं अन्य सङ्घसंस्थाहरूमा नगरपालिकाले सार्वजनिक बिदा दिने निर्णय गरेको हो।

मुस्ताङको टुक्चे पिकमा हिमपहिरो : खोंच नभएको भए ठूलो मानवीय क्षति हुथ्यो

- नारायण ढुङ्गा
मुस्ताङ, २८ कार्तिक (रासस)

मुस्ताङको थसाङ गाउँपालिका-२ मा पर्ने टुक्चे पिकबाट आइतबार बिहान अप्रत्याशित रूपमा ठूलो हिउँ पहिरो खस्यो। बस्तीभन्दा निकैमाथि पहिरो खसे पनि त्यसको असर बस्तीसम्मै आइपुगेको थियो। "बीचमा पर्ने ठूलो खोंच नभएको भए, ठूलो मानवीय क्षति नै हुन्थ्यो", प्रत्यक्षदर्शीसमेत रहनुभएका उक्त वडाका अध्यक्ष नरप्रसाद हिराचनले रासससँगको कुराकानीमा भन्नुभयो।

उक्त खोंचमा अहिले हिउँको पहाड आएर अड्किएको र अहिलेसम्म घटनास्थलमा कोही पनि जान नसकेको उहाँले बताउनुभयो। भोलि गएर वस्तुस्थितिबारे जानकारी लिने तयारी भएको पनि उहाँले बताउनुभयो। तल्लो बस्तीबाट हिँडेर जान निकै समय लाग्ने जनाइएको छ। हिम पहिरो बिहान ११:४० मिनेटमा खसेको थियो तर अझै खस्ने क्रम भने नरोकिएको र माथि केही हिउँका पहाड फेरि पनि भर्ने होकी भन्ने चिन्तामा मानिस रहेको उहाँले जानकारी दिनुभयो। उक्त टुक्चे पिकलाई स्थानीयले मानापाथि हिमाल पनि भन्ने गर्छन्। सानो र ठूलो हिमालसँगै रहेकाले ठूलोलाई पाथी र सानोलाई माना भनेर भन्ने गरिएको हो। उक्त हिमाल धौलागिरिको समिपमा दार्वातर्फ रहेको हिराचनले बताउनुभयो। स्थानीय अहिलेसम्म उक्त क्षेत्रमा यस्तो कहिल्यै नबेहोरिएको बताउँछन्। वडाध्यक्ष हिराचनका अनुसार खेतौबाली, चौरी, धरमा सुकाएको विस्कनुमा क्षति पुग्याएको छ। जोत्दाजोत्दै गोरु भागेका, मान्छे भागाभाग गरेका

दृष्यहरू त्यसबेला देखिएको थियो। केही मान्छे ढुङ्गाको ओढार र च्यापमा लुकेर ज्यान जोगाएका थिए। पहिराबाट निस्किएको धुलोसहितको हालाले भने बस्तीसम्मै असर गरेको थियो। सुशीला गौचनका चौरी गोठाले लालबहादुर गुरुङ चौरीलाई नुन खुवाउन गएका थिए। उक्त गोठलगायत अन्यका गोठ र रासन पानी पनि सबै उडाएको र केही चौरी परेको भन्ने खबर आएको पनि वडाध्यक्ष हिराचनले सुनाउनुभयो।

तल्लो बस्तीमा रहेको जनआदर्श अमरसिंह माध्यामिक विद्यालय थियो। विद्यालयका प्रअ खेम गुरुङ बाहिर चौरमा बस्दा हिउँ खसिरहेको देखेपछि शिक्षक र विद्यार्थी सबैलाई सुरक्षित ठाउँमा पठाइएको थियो। सो क्रममा भागदौड हुँदा केही घाइते भएका जनाइएको छ। उक्त स्कुलमा १६० विद्यार्थी थिए। हिउँ खसेको नजिक भोगप्रसाद थकाली, सुरेन्द्र गौतम, रमेश गगर, राजेन्द्र तुलाचन, महेन्द्र शेरचन, श्याम तामाङको चौरी गोठ थियो। त्यस क्षेत्रमा ३५० चौरी गाई थिए। त्यसमध्ये कतिपय हिउँ पहिरोमा परेको भन्ने जानकारी आएको तर पुष्टि नभएको पनि हिराचनले राससलाई बताउनुभयो। उहाँका अनुसार अहिलेसम्म कुनै मानवीय क्षति भएको छैन। रुखहरू ढालेको छ, घरहरूका छाना उडाएको छ। हिमाल मुनी ठूलो खोंच रहेकाले त्यहाँ हिउँ खसेको र त्यसबाट बेगको हावाले धुलोलगायत अन्य चिजवस्तु उडाएकाले केहीका घरका छाना र केहीका घर नै उडाएको उहाँको भनाइ छ। उहाँका अनुसार गाउँमा धुलोले आँखै नदेखिने अबस्था भएको थियो। खोचमा बोक्सी र

लाङ्क्यू खोला रहेको छ। खसेको हिउँ दुवै खोलाबाट बाँडिएर भरेकाले क्षति कम गर्न सहयोग पुगेको जनाइएको छ। वडाध्यक्ष हिराचनले भन्नुभयो, "एउटै खोलामा आएको भए ठूलो क्षति हुन सक्थ्यो तर त्यसो हुन पाएन, अहिले दुवै खोलाबाट धमिलो पानी बगिरहेको छ, माथिबाट हिउँका ढल्ला खसिरहेको छ।" उहाँका अनुसार खोंच नभएको भए दुवै खोलामा नबाँडिएको भए त्यहाँको तल्लो तटीय क्षेत्रमा रहेको नाउरीकोट, लाजिङ, गोवाङ, बोक्सीखोला आसपास बस्तीका १०० घरमा क्षति पुग्याउन सक्ने थियो। त्यहाँ भण्डै ७०० जनसङ्ख्या छ। डर त्रासका कारण अहिलेसम्म कोही जान नसकेको पनि उहाँले सुनाउनुभयो।

भागदौडमा ११ जना घाइते मुस्ताङका प्रमुख जिल्ला अधिकारी नेत्रप्रसाद शर्मा हिउँ पहिरो खसेको देखेपछि भागदौडमा स्थानीय स्कुलका विद्यार्थी र शिक्षक ११ जना घाइते भएका छन्। पाँच जना अलि गम्भीर रहेको र दुई जनालाई उपचारका लागि रिफर गरिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो। शर्माले भन्नुभयो, "उक्त हिम पहिरो धौलागिरि हिमश्रृङ्खलाबाट खसको हो, नजिक खर्क छ, च्याङ्गा तल भारिसकेको छ तर चौरीहरू माथि रहेकाले पहिरोमा परेको भन्ने आएको छ।" उहाँले थप्दै भन्नुभयो, "एक खालको उल्का जस्तो गरे र आयो, यतै आउँछ की भनेर मानिस भागे, भण्डै साढे दुई किलोमिटर क्षेत्रमा हिउँका ढिक्का पुगेको छ, घरको छानासमेत उडाएको छ।" पहिरो खसेको ठाउँबाट स्कुलको दुरी

भने भण्डै दुई किलोमिटर रहेको छ, त्यहाँ असर पुगेको छ।

जलवायु परिवर्तनको असर उक्त घटनालाई नजिकबाट नियालिरहनुभएका जलवायु परिवर्तन विज्ञ डा डीमन्द्र दाहाल यो असामान्य घटना घटेको सुनाउनुहुन्छ। उहाँ 'यसअघि मेलम्चीखोला अकल्पनीय रूपमा उर्लेर तहसनहस पार्ने गरी आयो, कात्तिक पहिलो साता बेमौसममा ठूलो क्षति हुने गरी भारी वर्षा भयो, अहिले सामान्यतः हिउँ जन्मे बेलामा यसरी हिउँ पहिरो खस्ने भनेको यो जलवायु परिवर्तनको प्रत्यक्ष असर हो' भन्नुहुन्छ।

भलमल्ल घाम लागेर हिउँ पहिरो जाने बेला यो नभएको उहाँको भनाइ छ। "मनसुनमा धेरै हिउँ परेको छैन, मनसुन सकिएपछि हिउँ राम्ररी पर्ने गरी पानी परेको पनि छैन, जुन खालको हिउँ पहिरो गएको छ, यो पुरानो हिउँ नै पलेर गएको जस्तो देखिन्छ, यो चाहिँ डरलाग्दो अवस्था हो", डा दाहालले रासससँग भन्नुभयो। "अगस्त" सेप्टेम्बर हिउँ पलेने अवस्था हो, अहिले हिउँ नै थुप्रिन पाएको छैन कहाँबाट गयो? यो महिना हिउँ पनि समय पनि होइन, यस्तो समयमा हिउँ पहिरो गएको छ", उहाँ शर्शकित हुँदै भन्नुहुन्छ "कसरी गयो अन्यालको विषय छ।" तापक्रम नियमित बढिरहेको र हिउँको तल्लो तहसम्म विस्तारै गल्दै गएको हुन्छ, जलवायु परिवर्तनको कारण भनेर भन्न सकिने उहाँले जिकिर गर्नुभयो। मेलम्चीमा मनसुन नजाने ठाउँमा मनसुन गएर भारती वर्षा हुँदा मेलम्ची खतरनाक हुँदै आएको स्मरण गर्दै उहाँले यस्तो घटना अब दोहोरिने भएकाले बेलायमा सचेत हुनुपर्ने सुझाव पनि दिनुभयो।

लोकमार्ग मर्मतमा नगरको चासो

रासस
बागलुङ, २८ कार्तिक (रासस)

वर्षायामको भेल पहिराले बियेको मध्यपहाडी पुष्पलाल लोकमार्गको घोडाबाँधे-हटिया खण्डको मर्मत, सुधारमा गलकोट नगरपालिकाले चासो देखाएको छ। पाँच वर्षअघि कालोपत्र भएको उक्त सडक नियमित मर्मत नहुँदा रुग्ण स्थितिमा छ। लोकमार्ग आयोजना कार्यालयले सडक सुधारमा बेवास्ता गरेपछि नगरपालिकाले आफ्नै स्रोतमा सडकको सामान्य मर्मत थालेको हो। बीस किमी उक्त खण्डमा कैयन नयाँ-पुराना पहिराले सडक क्षतिवस्त बनाएको छ। ठाउँपिच्छे यात्रामा जोरिखम छ। नगरप्रमुख भरत शर्मा गैरेले जीर्ण सडकको सुधारमा आयोजना व्यवस्थापनले अनदेखा गरेपछि नगरपालिका आफैले मर्मतको काम थालेको बताउनुभयो। "यो सडकको स्तरोन्नतिको

लागि पटकपटक माग र गुनासो राख्यौं, कुनै सुनुवाइ भएन", उहाँले भन्नुभयो। बृहत् सुधार र संरचना बनाउन नगरको स्रोत, साधनले नभ्याउने भएकाले अति जोरिखम भएका ठाउँमा मर्मत सुरु गरिएको हो। सङ्घ सरकारअन्तर्गतको आयोजना कार्यालय उदासीन बने पनि स्थानीय सरकारका रूपमा रहेको नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा पर्ने लोकमार्गको सामान्य मर्मतका काममा पहल लिनुपर्ने आवाज उठ्ने गरेको थियो। नगरप्रमुख गैरेले खाल्डाखुल्डी पुर्ने, पहिरा पन्छाउने र घुम्ती मिलाउने काममा नगरले बजेट खर्च गर्ने बताउनुभयो। अधिल्लो वर्षायाममा भएको अधिक वर्षाले त्यस खण्डमा ठूलो क्षति गरेको थियो। वडा नं १ र २ मा गरी चार ठाउँमा लोकमार्ग भासिएको छ। जम्दारे, भुङ्खानी, चौराहा र साइनपाटन सामुदायिक वन

क्षेत्रमा जोरिखम बढी छ। ससाना अवरोध त दर्जनै ठाउँमा छन्। कालोपत्र भएको अर्को वर्षदेखि नै सडक बिग्रँदै आएको छ। वर्षायाममा सडक अवरुद्ध बन्दा तत्काललाई पहिरा पन्छाएर सडक खोल्ने गरिएपछि दीर्घकालीन रूपमा सडक सुरक्षाको काम हुन सकेको छैन। राष्ट्रिय गौरवको आयोजना भए पनि यसको रेखदेख र संरक्षणमा सम्बन्धित पक्ष गैरजिम्मेवार देखिन्छ। वडा नं ३ का अध्यक्ष वीरजङ्गा भण्डारीले हटिया, नरेटौटी बजार हुँदै मर्मतको काम सुरु गरिएको बताउनुभयो। "घोडाबाँधेसम्म धेरै ठाउँमा मर्मत गर्नुपर्ने अवस्था छ, कतिपय घुम्तीमा ठूलो सवारी गुडाउँ नै जोरिखमपूर्ण छ", उहाँले भन्नुभयो, "नगरको सीमित बजेटले धेरै काम त गर्न नसकिएला तर यातायात सञ्चालनमा केही सहजता ल्याउने गरी काम भइरहेको छ

।" आयोजना कार्यालयले भने सामान्य पटक मर्मत नभएर उक्त खण्डमा पुनः ठेक्का गरेर बृहत् मर्मत, सुधार गर्नुपर्ने जनाएको छ। आयोजनाका इन्जिनियर उज्ज्वल शर्माले पूरै सडक पुनर्निर्माण गर्नुपर्ने अवस्थामा भू-बनोट, पानीको उचित निकास नहुनुजस्ता कारणले सडक भासिने, पहिरा जानेजस्ता समस्या निम्तिने गरेको उहाँको भनाइ छ। लोकमार्गले जिल्लामा १४२ किमी दूरी समेट्छ। घोडाबाँधे-हटिया खण्डमा सबैभन्दा पहिले कालोपत्र भएको थियो। बागलुङ बजारदेखि घोडाबाँधे जोड्ने २५ किमी सडक भने अझै कच्ची छ। मार्ग खुलेको दुई दशक बिन्दासमेत बागलुङ-घोडाबाँधे सडक खण्ड कालोपत्र हुन सकेको छैन। हटियादेखि पश्चिम पुग्ने खण्डमा पनि कालोपत्र सडक छ।

पौडी खेले क्रममा दुबेर विद्यार्थीको मृत्यु

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २८ कार्तिक

पोखरामा आइतबार पौडी खेल्ने क्रममा दुबेर एक विद्यार्थीको मृत्यु भएको छ। भारत राजस्थान घर भई हाल गण्डकी मेडिकल कलेज पोखरामा एमबिबिएस प्रथम वर्षमा अध्ययनरत २२ वर्षीय विश्वास पुनी पोखरा महानगरपालिका-१७ पावरहाउस नजिक फुम्बे खोलामा पौडी खेल्ने क्रममा बिहान अन्दाजी ११:३० बजे दुबेर बेपत्ता हुनुभएको थियो। खोलामा बेपत्ता हुनुभएका पुनीलाई घटनास्थलदेखि १० मिटर तल फेला पारी प्रहरीले उद्धार गरी उपचारका लागि गण्डकी मेडिकल कलेजमा लिएकामा उपचारका क्रममा मृत्यु भएको गण्डकी प्रदेश प्रहरी कार्यालय पोखराका प्रहरी नायब उपरीक्षक श्रवणकुमार विकले जानकारी दिनुभयो। घटनाको विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ।

गण्डकीमा एक हप्तामा

२६१ जना संक्रमण मुक्त

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २८ कार्तिक

गण्डकी प्रदेशमा पछिल्लो एक हप्तामा २६१ कोरोना सङ्क्रमित सङ्क्रमणमुक्त भएका छन्। यस अवधिमा १४३ सङ्क्रमित थपिएका छन् भने चार जनाको मृत्यु भएको छ। प्रदेशमा पछिल्लो २४ घण्टामा ४३ जना कोरोना सङ्क्रमणमुक्त भएको स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश स्वास्थ्य आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, गण्डकी प्रदेशका संयोजक नवराज शर्माले जानकारी दिनुभयो।

उहाँका अनुसार यस अवधिमा ३१ जना सङ्क्रमित थपिएका छन् भने बाग्लुङ-९ का ५३ वर्षीय पुरुषको सङ्क्रमणका कारण मृत्यु भएको छ। निजसँगै प्रदेशमा कोरोना सङ्क्रमण भई मृत्यु हुनेको सङ्ख्या एक हजार ४०२ पुगेको छ। प्रदेशमा होम आइसोलेसनमा रहनेको सङ्ख्या ३०१ जना रहेको निर्देशनालयले जनाएको छ।

चौधवटै वडा कार्यालयका

आफ्नै भवन

पोखरापत्र संवाददाता

तनहुँ, २८ कार्तिक

तनहुँको जेठो र ठूलो नगरपालिकाको रूपमा परिचित व्यासनगरपालिका मातहतका चौध वटै वडा भाडामुक्त भएका छन्। व्यासनगरपालिका-१ को वडा कार्यालयको भवन निर्माण गरेर कामकाज हुन थालेपछि सबै वडा कार्यालय भाडामुक्त बनेका हुन्। वडा नं ६, १३ र १४ नंको भवन साविकको गाउँ विकास समितिको कार्यालयबाट र अन्य वडाको नयाँ भवन निर्माण गरिएको थियो। व्यास-१ को भवन नगरपालिकाबाट विनियोजित करिब रु ७० लाखको लागतमा निर्माण गरिएको थियो। स्थानीय छविजङ्गा बंशी ठकुरीले करिब रु ४० लाख मूल्य बराबरको आठ आना जग्गा नि:शुल्क उपलब्ध गराएपछि भवन निर्माणकार्य अघि बढाइएको थियो।

नेपाली महिला क्रिकेट टोली कतार प्रस्थान

रासस
काठमाडौं, २८ कार्तिक

नेपाली राष्ट्रिय महिला क्रिकेट टोली आइसिसी महिला टी-२० विश्वकपको एशियाली छनोटको तयारीका लागि आज कतार प्रस्थान गरेको छ। नेपाली महिला टोलीले कतारसँग तीन खेलको टी-२० वान्टी सिरीज खेल्नेछन्। त्यसपछि

आइसिसी महिला टी-२० विश्वकपको एशियाली छनोटका लागि नेपाली टोली कतारबाटै मङ्सिर ३ गते युएई प्रस्थान गर्नेछन्।

छनोट खेल भने आगामी मङ्सिर ६ देखि १२ गतेसम्म युएईमा आयोजना हुनेछ। छनोटका लागि रविना क्षेत्रीको कप्तानीमा १४ सदस्यीय टोलीको घोषणा

यसअघि भइसकेको छ। नेपाली टोलीमा डली भट्ट, सीता रानामगर, करुणा भण्डारी, इन्दु बर्मा, सरिता मगर, ज्योति पाण्डेय, सरस्वती चौधरी, काजल श्रेष्ठ, सबनम राई, कविता कुँवर, अप्सरी बेगम, कविता जोशी र सङ्गीता राई छन्। त्यस्तै सरस्वती जिएम, रोमा थापा, अरिम्ना कर्माचार्य र ममता चौधरीलाई वैकल्पिकमा राखिएको

छ। उक्त प्रतियोगिताको तयार 'स्वरूप नेपाली टोली यसअघि बङ्गलादेश गएको थियो। त्यहाँ नेपाली टोलीले बङ्गलादेशको स्थानीय टोलीसँग सिरिज पनि खेलेको थियो। महिला टी-२० विश्वकपको एशियाली छनोटमा नेपालले घरेलु टोली युएईसँग भुटान, हङ्कङ, कुवेत र मलेसियासँग खेल्नेछ।

वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित र मर्यादित बनाउनुपर्नेमा जोड

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २८ कार्तिक

वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित र मर्यादित बनाउनुपर्नेमा एक कार्यक्रमका वक्ताहरूले जोड दिएका छन् । सुरक्षित आप्रवासनका लागि राष्ट्रिय सञ्जालले आइतबार पोखरामा आयोजना गरेको अन्तरक्रिया कार्यक्रममा बोल्ने वक्ताहरूले वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, भरपर्दो र उपलब्धीमूलक बनाउनुपर्नेमा जोड दिएका हुन् । सोलिडारिटी सेन्टरसँगको सहकार्यमा आयोजित कार्यक्रममा बोल्दै जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कास्कीका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी अनिलकुमार शाहीले वैदेशिक रोजगारीमा जाने कामदारले आफ्नै सचेतना अपनाए धेरै समस्याको समाधान स्वतः हुने बताउनुभयो । विभिन्न समस्यामा परेका कामदारले जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा समेत उजुरी गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको भन्दै उहाँले वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी सही सूचनाको अभावमा समेत धेरैले दुःख भेट्नु परेको बताउनुभयो । राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग, गण्डकी

प्रदेशका आप्रवासी श्रमिक फोकल पर्सन खिमलाल सुवेदीले वैदेशिक रोजगारीमा गएका र फर्किएका कामदारका सम्बन्धमा अझै पनि ठोस नीति बन्न नसकेको बताउनुभयो । राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगले श्रमिकहरूमाथिहुनेमानवअधिकार उल्लंघनको घटनामा गन्तव्य देशको मानवअधिकार आयोगसँग सम्झौता गरेर सोभै उजुरी लिने व्यवस्था गरेको समेत उहाँले जानकारी दिनुभयो । नेपाल ट्रेड युनियन महासंघ (जिफन्ट), गण्डकी प्रदेशका अध्यक्ष रूद्र खत्रीले वैदेशिक रोजगारीलाई बन्द गर्न सक्ने अवस्था नरहेको भन्दै व्यवस्थित र सुरक्षित बनाउनु भने जरुरी रहेको बताउनुभयो । स्थानीय सरकारले ऐन र नीति नियम निर्माण गरेर वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, व्यवस्थित

र मर्यादित बनाउन योगदान दिन सक्ने उहाँको भनाइ थियो । नेपाल ट्रेड युनियन कांग्रेसकी केन्द्रीय संगठन विभाग सदस्य कुलदेवी बरालले श्रमिकको समस्या समाधानका लागि सरोकारवाला निकाय र संघसंस्थाबीच समन्वय जरुरी रहेको बताउनुभयो । अखिल नेपाल ट्रेड युनियन महासंघ, गण्डकी प्रदेशका प्रतिनिधि छविबहादुर पौडेलले श्रमिकका लागि नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको न्यूनतम पारिश्रमिक कार्यान्वयनलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने बताउनुभयो । सो अवसरमापोखरा महानगरपालिका प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम शाखा प्रमुख आभाष दाहाल, रुपा गाउँपालिकाका रोजगार संयोजक सञ्जय ढकाल, मादी गाउँपालिकाका रोजगार

संयोजक विश्वराज देवकोटा र अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका रोजगार सेवा केन्द्रका प्राविधिक सहायक सुरेश भण्डारीले स्थानीय तहमा वैदेशिक रोजगारीको अवस्थाबारे आ-आफ्नो भनाइ राख्नुभएको थियो । कार्यक्रममा प्राध्यापक कृष्ण पौडेल, नेपाल पत्रकार महासंघ, गण्डकी प्रदेशका महासचिव गोविन्द सुवेदी, हेरालो प्रतिष्ठान, कास्कीका उपाध्यक्ष चित्रबहादुर गुरुङ, एशिया मानवअधिकार तथा सांस्कृतिक मञ्चकी कोषाध्यक्ष पार्वती पौडेल, मञ्चका संस्थापक अध्यक्ष निरज थापा, भुवन जिसी, सूर्यप्रसाद पौडेलले आ-आफ्नो वैदेशिक रोजगारीको अनुभव तथा भनाइ राख्नुभएको थियो ।

सुरक्षित आप्रवासनका लागि राष्ट्रिय सञ्जालका अध्यक्ष अशोक रानाको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रमको सहजीकरण सञ्जालकी सदस्य मञ्जु गुरुङले गर्नुभएको थियो भने सञ्जालका अर्का सदस्य चिरञ्जीवि बरालले स्वागत गर्नुभएको थियो । सञ्जालका अध्यक्ष रानाले वैदेशिक रोजगारीलाई बाध्यकारी नभइ स्वैच्छिक बनाउनुपर्ने बताउनुभयो ।

च्याउ खेतीका लागि तयारी मुढा: स्याङ्जाको वालिङ नगरपालिका -२ धौखोलाका युवा हरि अर्यालले व्यावसायिक रुपमा सितको च्याउखेती गर्न तयार गरेको मुढा । तस्बिर : तोलाकान्त बगाले/रासस

एमाले महाधिवेशनका लागि तनहुँबाट प्रतिनिधि छनोट

पोखरापत्र संवाददाता
दमौली, २८ कार्तिक

नेकपा (एमाले)को चितवनमा हुने दशौँ महाधिवेशनका लागि तनहुँबाट प्रतिनिधि छनोट गरिएको छ । दुई निर्वाचन क्षेत्र रहेको तनहुँबाट शनिवार सर्वसम्मतरूपमा एमाले महाधिवेशन प्रतिनिधि छनोट

भएको हो । क्षेत्र नं १ मा महिलातर्फबाट राष्ट्रियसभा सदस्यसमेत रहनुभएकी भगवती न्यौपाने, खुलार्तर्फ इन्द्रबहादुर कुँवर, हरिराज कँडेल, बाबुराम अधिकारी र कलावती ढकाल प्रतिनिधि छनोट हुनुभएको छ । क्षेत्र नं २ मा महिलार्तर्फ सविता रसाइली र राधा महत, खुलार्तर्फ एमाले जिल्ला अध्यक्ष

केदार सिग्देल, रामचन्द्र उपाध्याय, धर्मराज खनाल, श्रीप्रसाद श्रेष्ठ र विष्णुभक्त सिग्देल चयन भएको निर्वाचन अधिकृत शिवदत्त ढकालले जानकारी दिनुभयो । दलिततर्फ बाबुराम सुनार महाधिवेशन छनोट हुनुभएको छ । महाधिवेशन प्रतिनिधिका लागि ४३ जनाको उम्मेदवारी परेको थियो ।

राजनीतिक दलको महाधिवेशन: पर्यटनसँगै अर्थतन्त्र चलायमान

नारायण अधिकारी

चितवन, २८ कार्तिक (रासस)

जिल्लामा राजनीति दल र तिनका भातृ सङ्गठनका केन्द्रीय अधिवेशनका कार्यक्रम निरन्तर हुँदा यहाँको पर्यटनसँगै अर्थतन्त्र चलायमान भएको छ । राजनीति दलका प्रतिनिधिसँगै कार्यक्रम हेर्न आउनेले जिल्लाका होटल तथा रेष्टुराँ भरिभराउ हुन थालेका छन् । यसले समग्र जिल्लाको अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाएको हो । देशको दूरो राजनीतिक दल नेकपा (एमाले), नेकपा (माले) र माओवादी केन्द्र निकट प्रेस सेन्टर नेपालको महाधिवेशन जिल्लामा हुँदै गर्दा यहाँको पर्यटन र अर्थतन्त्रमा सकारात्मक प्रभाव पार्ने भएको हो ।

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माले) को केन्द्रीय महाधिवेशन नारायणगढको नारायणी कला मन्दिरमा कार्तिक २७ गतेदेखि जारी छ । उक्त अधिवेशन २९ गतेसम्म सञ्चालन हुनेछ । पार्टीका नेता भगवती धीमरेका अनुसार देशभरबाट ३५० जना प्रतिनिधि महाधिवेशनमा सहभागी भएका छन् । प्रतिनिधि जिल्लाका विभिन्न होटलमा बसिरहेका छन् । प्रतिनिधि बाहेकका पनि पार्टी शुभेच्छुक यहाँ आएको उहाँले जानकारी

दिनुभयो । नेकपा (एमाले) को १०औँ महाधिवेशन मङ्सिर १० देखि १२ गतेसम्म यही हुँदैछ । उद्घाटन सत्र नारायणी नदी किनारमा र बन्द सत्र सौराहामा गरिँदै छ । महाधिवेशन मूल व्यवस्थापन समितिका सहसंयोजक सुरेन्द्र पाण्डेका अनुसार महाधिवेशनमा एक हजार ९९९ प्रतिनिधि हुनेछन् । यसका अतिरिक्त सोही सङ्ख्याभन्दा बढी शुभेच्छुक, नेता कार्यकर्ता, विदेशी र स्वदेशी पाहुना हुने अनुमान गरिएको छ । सो समयमा सौराहामा रहेका अधिकांश होटलका कोठा बुकिङ भइसकेका छन् । पार्टीले चार हजार बेड बुकिङ गरिसकेको छ । सौराहाको क्षमता ६ हजार ५०० शय्या हो । क्षेत्रीय होटल सङ्घका अनुसार मङ्सिर ९ गतेदेखि १२ गतेसम्म सौराहाका सबै कोठा बुकिङ भइसकेका छन् । दूला राजनीतिक दलको महाधिवेशन यहाँ भएको यो पहिलो हो ।

बन्दसत्र हुने सौराहा चितवन क्षेत्र नं १ मा पर्दछ । सो क्षेत्रका सांसदसमेत रहनुभएका पाण्डेले यसले यहाँको अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउने बताउनुभयो । नेकपा एमालेको महाधिवेशनमा मात्रै रु आठ करोडभन्दा बढी खर्च हुने अनुमान गरिएको छ । प्रतिनिधि

नभएकाबाट पनि दूले रकम खर्च हुने व्यवसायी बताउँछन् । नेता पाण्डेले भन्नुभयो “एक दिने जात्रा र सभामा त दूले आर्थिक चलायमान हुन्छ भने महाधिवेशनले त जिल्लाका समग्र क्षेत्रको अर्थतन्त्र चलायमान बनाउँछ ।” प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा जिल्लाको समग्र क्षेत्र लाभान्वित हुने पूर्व अर्थमन्त्री समेत रहनुभएका पाण्डेको भनाइ छ । यससँगै यहाँको पर्यटन देशभर प्रवर्द्धन हुने उहाँको भनाइ छ । देशभरबाट आउने मानिसले यहाँका पर्यटकीयस्थलको प्रचारप्रसारमा सहयोग पुऱ्याउने देखिएको छ ।

नेकपा (माओवादी केन्द्र) निकट प्रेस सेन्टर नेपालको केन्द्रीय महाधिवेशन मङ्सिर १८ र १९ गते नारायणगढमा हुँदैछ । उक्त महाधिवेशनमा देशभरबाट ७ सयभन्दा बढी प्रतिनिधि सहभागी हुँदैछन् । केन्द्रीय कोषाध्यक्ष सुरेशचन्द्र अधिकारीका अनुसार महाधिवेशनका प्रतिनिधिलाई भरतपुर र गैँडाकोटका होटलमा राखिँदैछ । महाधिवेशनको पार्टीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’ले उद्घाटन गर्ने हुँदा अन्य नेता, कार्यकर्ता र सहभागीसमेत आउने अधिकारीको भनाइ छ ।

दुईवटा पार्टी र एउटा भातृ सङ्गठनको केन्द्रीय महाधिवेशनले

यहाँको अर्थतन्त्र चलायमान बनाउन सुरु गरेको व्यवसायी बताउँछन् । क्षेत्रीय होटल सङ्घ सौराहाका अध्यक्ष दीपक भट्टार्ले यसले व्यवसायीमा उत्साह थपिएको बताउनुभयो । कोभिडका कारण प्रभावित भएका होटल, रेष्टुराँ भरिभराउ हुन थालेको र महाधिवेशनका दिन सबै होटल बुकिङ भइसकेको उहाँले जानकारी दिनुभयो । दूले राजनीतिक दलको केन्द्रीय महाधिवेशन हुँदै गर्दा अरु दलका केन्द्रीय कार्यक्रम यहाँ आउने उहाँको विश्वास छ ।

होटल व्यवसायी महासङ्घ नेपालका वरिष्ठ उपाध्यक्ष दिनेश चुकेले महाधिवेशनको लहरसँगै होटल, रेष्टुराँको व्यापार बढ्न थालेको बताउनुभयो । यस्ता कार्यक्रमले यहाँको अर्थतन्त्र चलायमान हुने जिल्लाका व्यवसायी चुकेको भनाइ छ । कोभिड-१९ पछिको राम्रो व्यापार महाधिवेशनसँगै सुरु हुने उहाँले बताउनुभयो । यी कार्यक्रमबाट यहाँको पर्यटकीय महत्त्वका क्षेत्रको बारेमा देशभर प्रचारप्रसार हुने व्यवसायी चुकेको भनाइ छ । नेकपा (माले) को नारायणी कला मन्दिर, नेकपा एमालेको नारायणी नदी किनार र सौराहाको होटल सेभेन स्टार तथा प्रेस सेन्टर नेपालको दियालो फुडल्याण्ड क्षेत्रपुरमा महाधिवेशन हुँदैछ ।

थप ३०६ मा संक्रमण पुष्टि

रासस

काठमाडौँ, २८ कार्तिक

थप ३०६ जनामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण पुष्टि भएको छ । पछिल्लो २४ घण्टामा आठ हजार आठजनाको पिसिआर परीक्षण गर्दा २९१ जना र एक हजार ५९८ जनाको एन्टिजेन परीक्षण गर्दा १५ जना गरी ३०६ जनामा सङ्क्रमण पुष्टि भएको हो । आज थपिएका सँगै नेपालमा कोरोना सङ्क्रमितको कूल सङ्ख्या नौ लाख १२ हजार ५३ पुगेको छ । पछिल्लो २४ घण्टामा ३४८ जना सङ्क्रमणमुक्त भएको स्वास्थ्य

तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले जनाएको छ । योसँगै सात लाख ९८ हजार २७४ जना सङ्क्रमणमुक्त भएका छन् । हाल देशभर सक्रिय सङ्क्रमितको सङ्ख्या सात हजार २१५ जना रहेका छन् । जसमध्ये ६ हजार ६९९ जना होम आइसोलेसनमा रहेका छन् भने ५१६ जना संस्थागत आइसोलेसनमा रहेका छन् । मन्त्रालयका अनुसार कोरोनाका बिरामीमध्ये २२२ जना आइसियू र ६७ जना भेन्टिलेटरमा उपचारमा छन् । दश वर्षमुनिका ६ बालबालिकामा कोरोना सङ्क्रमण पुष्टि भएको छ ।

क्षेत्रप्रताप स्मृति साहित्य पुरस्कार कोइरालालाई

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, २८ कार्तिक

गीतल प्रतिष्ठान नेपाल तथा नाटक मञ्च तनहुँले स्थापना गरेको क्षेत्रप्रताप स्मृति साहित्य पुरस्कार २०७८ वरिष्ठ गायिका हरिदेवी कोइरालालाई प्रदान गरिने भएको छ । मञ्चको शनिवार दमौलीमा सम्पन्न बैठकले सो निर्णय गरेको हो ।

कला, संस्कृतिको क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याएवापत उहाँलाई उक्त पुरस्कार अर्पण गर्न लागिएको मञ्चका अध्यक्ष आकाश अधिकारीले जानकारी

दिनुभयो । उक्त पुरस्कारको राशि नगद रु २५ हजार छ । यसैगरी गीतल राष्ट्रिय पुरस्कार २०७७ बाट कवि प्रो.ल्लास सिन्धुलिया र २०७८ बाट गायक राज सिग्देललाई पुरस्कृत गर्ने निर्णय भएको छ । उक्त पुरस्कारको राशि रु सात हजार रहेको छ । यस्तै गीतल प्रतिभा पुरस्कार २०७७ बाट लोकगायक शङ्कर परियार र २०७८ बाट लोकगायिका आशा बिसीलाई पुरस्कृत गरिने अध्यक्ष अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । उक्त पुरस्कारको राशि रु पाँच हजार रहेको छ ।

दुःखको सहारा ‘धर्मभकारी’

रासस

पर्वत, २८ कार्तिक

गाउँमा कसैको घर पहिराले पुऱ्यो, आगोले जल्यो वा सुत्केरी व्यथा लागेकालाई आर्थिक अभावमा अस्पताल पुऱ्याउन सकिएन भने फलेवास नगरपालिका-८ ठानामौला र आसपासका सर्वसाधारणहरू स्थानीय धर्मभकारीमा पुग्छन् । तत्कालीन समयमा गाउँमा वन नभएको अवस्थामा वृक्षरोपण गरी लोसेको वन संरक्षणका लागि वनका हेरालु राख्न स्रोत नभएकाले गाउँले मिली कोदो उठाएर ‘धर्मभकारी’ स्थापना गरेका थिए । अहिले सो धर्मभकारी सबैका लागि साहारा बनेको स्थानीयवासी श्यामबहादुर कुँवरले जानकारी दिनुभयो । धर्मभकारीमा रहेको अन्न प्रायः जेठ महिनामा बाँडिने हुँदा मङ्सिरसम्म भकारी खाली रहने र मङ्सिरमा सबैले अन्न फिर्ता गर्ने हुँदा भरिने गर्दछ । अन्न धेरै भएका अवस्थामा गाउँलेको भेलाले बिक्नी गर्ने परम्परासमेत रहेको पाइन्छ । ठानामौलाका साविक वडा नं ३, ४ र ५ का

गाउँले मिलेर सञ्चालन गरेको ‘धर्मभकारी’ दुःखका बेला सहारा बन्दै गएको छ । स्थानीयवासी रत्नबहादुर गुरुङका अनुसार चार/चार मात्र अन्न सङ्कलन गरेर सुरुआत गरेको भकारीमा अहिले ४० मुरी अन्न पुगेको छ । विसं २०५८ मा स्थापना भएको यो भकारी अहिले स्थानीयजवासी विपन्नको सहारा बनेको गुरुङले बताउनुभयो । भकारी स्थापना भएदेखि नै ठानामौला र आसपासका बासिन्दाले हरेक बाली पाकेपछि आफ्नो क्षमताअनुसारको अन्न यहाँ ल्याएर जम्मा गर्छन् । जम्मा गरेको अन्न गाउँमा जोसुकैलाई विपद् परेका बेला दामासाहीले बाँडिन्छ । अन्नमात्रै होइन, यहाँ पुगे जोसुकैले पनि आफ्नो गच्छेअनुसारको रकमसमेत दान गरेर फर्किने गरेका छन् । सहयोगवापत सङ्कलन भएको अन्न र अन्य सामान समस्या पर्नेलाई सहयोग गर्दै आइरहेका छन् । ‘अन्नभकारी’मा सहयोग गर्ने दाता पनि पछिल्लो समय बढ्दै गइरहेको उहाँले बताउनुभयो । ‘धर्मभकारी’मा

एक व्यक्तिले हरेक वर्ष पाँचदेखि १० पाथी अन्न नियमित दान गर्छन् । गाउँमा कतैकतै मात्र सुन्न पाइने ‘धर्मभकारी’ले साँच्चिकै धार्मिक काम गरेको भन्दै स्थानीयवासी पनि यसको प्रचार र सुदृढीकरणमा जुटेका छन् । बर्खे खेती लगाउने समयमा घरमा अन्नपात सकिएमा गाउँले भेला भएर यही अन्न चैको लगेर काम चलाउँछन् भने हिउँदमा सबैले आफूले लगेको अन्नमा केही थपेर ‘धर्मभकारी’लाई फिर्ता गर्ने चलन अहिलेसम्म चलिआएको छ । धर्मभकारीबाट कोदो लाने व्यक्तिले १० पाथी कोदो लगेमा दुई पाथी थपेर मङ्सिरमा फिर्ता गर्ने गरेका छन् । भकारीबाट कोदो सापटी लगेपछि कोदो नै फिर्ता गर्नुपर्छ, पैसा तिर्न पाइँदैन । आफूले लगेको अन्न मङ्सिरमा फिर्ता गर्नुपर्ने भएकाले सदस्यले आफ्नो बारीमा कोदो फलाउने पर्छ । यसो गर्दा स्थानीयस्तरमा कोदोखेती पनि लोप नहुने सामितिका सदस्य रत्नबहादुर गुरुङको भनाइ छ ।

ब्याजदरका बारेमा केन्द्रीय बैंकको नयाँ व्यवस्था

रासस

काठमाडौँ, २८ कार्तिक

नेपाल राष्ट्र बैंकले बैंक तथा वित्तीय संस्थामा तरलताको अभाव देखिएपछि आइतबार पुनः एकीकृत निर्देशन, २०७७ मा संशोधन गर्दै ब्याजदरबारे नयाँ सर्कुलर जारी छ । केन्द्रीय बैंकले यही कार्तिक ३ गते जारी गरेको निर्देशनलाई आज थप परिष्कृत र व्यवस्थित गरेको जनाएको छ । राष्ट्र बैंकले यसअघि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले जुनसुकै प्रकारको निक्षेपमा प्रदान गर्ने ब्याजदर निर्धारण तथा प्रकाशन गर्दा अधिल्लो महिना १० प्रतिशतका दरले मात्र परिवर्तन गर्न पाउने व्यवस्था

गरेको थियो । आइतबार जारी भएको निर्देशनअनुसार इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले निक्षेपमा प्रदान गर्ने ब्याजदर निर्धारण तथा प्रकाशन गर्दा सम्बन्धित वर्गका सबै संस्थाले अधिल्लो महिना प्रकाशन गरेको अधिकतम ब्याजदरको औसत तथा न्यूनतम ब्याजदर (कल निक्षेपबाहेक) को औसतमा बढीमा १० प्रतिशतले मात्र परिवर्तन गरी ब्याजदर निर्धारण गर्न सक्ने भएका छन् । यसरी ब्याजदर निर्धारण गर्दा कायम हुने अधिकतम र न्यूनतम ब्याजदर बीचको अन्तर सीमाभन्दा बढी हुन गएमा अधिकतम वा न्यूनतममध्ये एक दर कायम

गरी अन्य दरहरू समायोजन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाले कल डिपोजिट र संस्थागत मुद्दती निक्षेपबाहेक अन्य निक्षेपको हकमा प्रकाशित ब्याजदरमा शून्य दशमलव पाँच प्रतिशत विन्दुसम्म बढाउन सक्ने व्यवस्था भने खारेज गरेको छ । बोलकबोलका आधारमा सङ्कलन हुने मुद्दती निक्षेपको हकमा प्रकाशित ब्याजदरमा नबढ्ने गरी निक्षेप सङ्कलन गर्नु पर्नेछ तर बैंक तथा वित्तीय संस्थासँग रहेको निक्षेपलाई पुनः बोलकबोल गरी नवीकरण गर्नुपरेमा प्रकाशित ब्याजदरमा ०.१ प्रतिशत विन्दुसम्म मात्रै थप गरी निक्षेप सङ्कलन गर्न सकिनेछ ।